

Pratarmė

Šis leidinys parengtas ir išleistas įgyvendinant Lietuvos muziejų asociacijos projektą „XXI amžiaus muziejininkų kompetencijos ir gebėjimų ugdymas“ pagal 2004-2006 metų Bendrojo programavimo dokumento II prioriteto 2.2 priemonę „Darbo jėgos kompetencijos ir gebėjimų prisitaikyti prie pokyčių ugdymas“.

Šiandieninei Lietuvos visuomenei būdingi spartūs pokyčiai politinėje, ekonominėje bei socialinėje srityse. Keičiantis gyvenimui, kinta ir vertybės. Verslumas ir veržlumas tampa sėkmę lemiančiais bruožais, o sugebėjimas įtvirtinti save – kiekvieno asmeniniu uždaviniu.

Gyvenant tokioje aplinkoje svarbu nepamiršti, jog kultūra yra kiekvienos visuomenės gyvybingumo prielaida. Pasitinkant Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetį svarbu saugoti ir stiprinti kūrybines tautos galias, puoselėti nacionalinę kultūrą bei ugdyti sugebėjimą ja didžiuotis ir vertinti. Kultūros specialistų rengimas ir tęstinis mokymas lemia kultūros proceso valdymo kokybę, sąlygoja renginių ir kitos kultūrinės veiklos rezultatus. Kultūros specialistų ir kultūros administratorių tęstinis mokymas siejamas su nuolatiniu profesinių žinių ir darbo įgūdžių tobulinimu, pasirengimu naudotis ir taikyti darbe naujas technologijas, vadybos naujoves.

Sociologinės apklausos liudija, kad Lietuvos muziejų teikiamos paslaugos vis dar netenkina visuomenės pažintinių-kultūrinių bei estetinių poreikių, nors jie turi sukaupę daug meno ir istorijos vertybių. Muziejai, kurie modernioje visuomenėje turėtų tapti aktyviais visuomeninio gyvenimo bei edukacijos centrais, jie vis dar neišnaudoja savo potencialo. Dėl nepakankamos muziejų darbuotojų kompetencijos muziejų vaidmuo visuomenės kultūrinėje–edukacinėje sferoje yra nedidelis, silpnai tenkinami Lietuvos ir užsienio lankytojų poreikiai.

Siekdama spręsti šias aktualias problemas, 2005 m. vasarą Lietuvos muziejų asociacijos valdyba nutarė rengti mokymų projektą ir teikti paraišką Europos socialinio fondo paramai gauti.

2006 m. kovo 6 d. pasirašyta trišalė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūros ir Lietuvos muziejų asociacijos sutartis dėl paramos projektui „XXI amžiaus muziejininkų kompetencijos ir gebėjimų ugdymas“.

Projektui įgyvendinti buvo parengtos 32 mokymų programos pagal keturias mokymų sritis: profesinių muziejininkystės, administracinių gebėjimų ugdymo, informacinių technologijų bei kalbų įgūdžių tobulinimo.

Mokymuose dalyvavo 328 darbuotojai iš dešimties muziejų-partnerių: Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Šiaulių „Aušros“ muziejaus, Trakų istorijos muziejaus, Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus, Lietuvos jūrų muziejaus, Alytaus kraštotyros muziejaus, Kėdainių krašto muziejaus, Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus, Vilkaviškio krašto muziejaus ir Raseinių krašto istorijos muziejaus.

2008 m. liepą Lietuvos muziejų asociacijos projektas „XXI amžiaus muziejininkų kompetencijos ir gebėjimų ugdymas“, gavęs 2,7 mln. litų Europos socialinio fondo paramos ir 1,18 mln. litų finansavimą iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, sėkmingai užbaigtas.

Lietuvos muziejų asociacija, kartu su 10 muziejų-partnerių, siekdama perteikti sukaupę patirtį, viešinti dvejų metų muziejininkų kvalifikacijos kėlimo programą, parengė metodinį leidinį – straipsnių rinkinį, atskleidžiantį bendrųjų vadybos bei rinkodaros principų taikymo specifika muziejų darbe, bei kai kuriuos modernaus muziejaus veiklos organizavimo aspektus.

Leidinyje taip pat pateikiami mokymų programų pagrindu parengti straipsniai, nagrinėjantys konkrečius naujų darbo metodų įgyvendinimo pavyzdžius Lietuvos muziejuose (ang. – case studies). Kai kuriuos jų, kaip pavyzdžiui, kūrybiškai parengta ir jau pradėta taikyti praktikoje Lietuvos jūrų muziejaus septynerių metų veiklos strategija, jau dabar gali būti studijuojama kaip „sėkmės istorija“ (ang. – success story).

Straipsnių rinkinyje aptariamos ir didelio projekto dalyvių susidomėjimo sulaukusios bei praktiniu požiūriu neabejotinai svarbios temos apie muziejų rinkinių vadybą, ekspozicijų ir parodų rengimo techninius aspektus, muziejaus lankomumo didinimą nekeičiant muziejaus fizinių charakteristikų, viešuosius ryšius ir muziejaus įvaizdžio kūrimą ir kitos.

Kad su Lietuvos muziejininkų patirtimi galėtų susipažinti užsienio šalių muziejininkystės praktikai ir teoretikai, leidinyje pateikiamos ir straipsnių santraukos anglų kalba.

Leidinio sudarytojai ir visa projekto komanda tikisi, jog jų patirtis bus įdomi ir naudinga visiems muziejininkams, kurių Lietuvoje per 2 tūkstančius, o taip pat muziejininkystės studentams, kitų kultūros įstaigų darbuotojams bei plačiajai visuomenei.

Leidėjai